

LITEN MINSKNING I FLYGTRAFIKEN FRÅN HÖG NIVÅ

Efter årets första nio månader är minskningen i antalet luftrumsvärelser i svenskt luftrum knappt en procent ner till 590 000. Minskningen är liten och sker från en hög nivå. Flygskatt, svag svensk krona och klimatdebatten ser vi som möjliga orsaker till en minskning som framför allt påverkar in- och utrikesflyget.

LFVs resultat är 31 mkr. Det är bättre än budget men sämre än 2018. Helårsprognosen för 2019 är -45 mkr. LFVs intäkter styrs till stor del av EU-regelverk med femåriga planperioder. Från nästa årsskifte börjar en ny referensperiod med ett delvis nytt regelverk. Hur regelverket och målen för RP3 formuleras är avgörande för LFVs verksamhet de kommande fem åren.

Sommaren 2019 i Europa blev ur kapacitetssynvinkel bättre än sommaren 2018 då förseningarna var många och långa. För LFVs del innebar sommaren 2019 utmaningar för kontrollcentralerna i Stockholm och Malmö som hanterar trafiken i det övre luftrummet. När vi summerar sommaren ser vi ändå att god planering och engagerade medarbetare bidrog till förhållandevis få restriktioner, med förseningar som följd, i svenskt luftrum.

ROBUST FLYGTRAFIKTJÄNST

Det förändrade omvärldsläget ställer andra krav på Sveriges totalförsvarsförmåga och samhällets behov av en fungerande infrastruktur. 2018 fick LFV ett regeringsuppdrag att säkra förmågan att leverera flygtrafiktjänst oberoende av beredskapsnivå. Fokus ligger på att förstärka kontinuitet och tillgänglighet i flygtrafiktjänsten genom att skapa ytterligare robusthet och redundans. Uppdraget drivs i programform och planen är att det ska vara genomfört till år 2023.

HÅLLBARHET

Ett hållbart flyg är en överlevnadsfråga både för flygbranschen och för vår globala miljö. Vi måste alla bidra till att minska utsläppen av koldioxid. Flygets andel av utsläppen globalt beräknas till omkring 2,5 procent. LFV jobbar både i Sverige och internationellt med att erbjuda flygbolagen raka flygvägar och effektiva in- och utflygningar till och från svenska flygplatser för att bidra till lägre utsläpp. Hela branschen – flygplatser, flygbolag, myndigheter, LFV och samarbetspartners – jobbar alla med hållbarhetsfrågorna och ambitionsnivån är hög.

“Flygets hållbarhetsarbete har en hög ambitionsnivå”

JOINT DECLARATION

Den 11 september togs ett viktigt steg mot ett effektivare europeiskt luftrum då luftfartens intressenter undertecknade en gemensam deklARATION i Bryssel. I min roll som styrelseordförande i COOPANS-alliansen deltog jag i undertecknandet. Avsikten är att förverkliga visionen om Single European Sky.

Med hjälp av ny teknik, harmonisering av tekniska system och regler samt en väl fungerande infrastruktur ska Europas flygtrafiktjänstleverantörer leverera en effektiv och väl integrerad flygtrafiktjänst som svarar upp mot flygets klimatutmaningar och kapacitetskrav.

NUAC HB

Den 1 september återförde LFV och Naviair i Danmark verksamheten för flygtrafikledning en route i svensk-danskt luftrum, som bedrivits på uppdrag av LFV och Naviair i det gemensamma bolaget NUAC HB till sina respektive moderorganisationer. I LFV drivs verksamheten nu i nyetablerade enheten En Route.

NUAC HB etablerades 2010 och har varit framgångsrikt. LFV och Naviair jobbar nu vidare med formerna för det fortsatta strategiska samarbetet.

LFV REKRYTERAR

Vi behöver fler medarbetare i LFV. Vi erbjuder spännande, ansvarsfulla och utvecklande jobb i handelsernas centrum. För dig som vill bli flygledare eller är ingenjör eller har annan kompetens – vi har kanske jobbet för dig.

Välkommen till oss i LFV!

Ann Persson Grivas, Generaldirektör LFV

FINANSIELL SUMMERING PER 30 SEPTEMBER 2019

PERIODENS RESULTAT

Resultatet efter finansiella poster uppgår per 30 september 2019 till 31 mkr (85). Resultatet är 55 mkr bättre än budget, men 54 mkr sämre än samma period 2018. Rörelseintäkterna är 99 mkr högre än samma period föregående år och 59 mkr bättre än budget. Rörelsekostnaderna är 157 mkr högre än 2018 och 7 mkr högre än budget.

FLYGTRAFIKEN

Den positiva utvecklingen av trafikvolymerna under 2018 har bytts till en trafikminskning under de tre första kvartalen 2019. Lufttrumsrörelserna har minskat med 0,7 procent jämfört med samma period 2018. Överflygningarna har fortsatt ökat, +4,2 procent, men utrikestrafiken har minskat med 3,2 procent och inrikestrafiken med 7,9 procent. Utvecklingen har även påverkats något av strejken inom SAS i april/maj i år.

LFVs intäkter baseras på service units. Antalet service units har ökat med 1,1 procent hittills i år. Utfallet den senaste rullande 12-månadersperioden är +2,3 procent. Jämfört med budget innebär det en ökning med 0,9 procent och jämfört med prestationsplanen en ökning med 12,4 procent. Trafikökningarna ger ökade intäkter, men i gällande regelverk finns det en inbyggd trafikrisksdelningsmekanism. Det innebär att LFV får behålla de ökade intäkterna fullt ut för trafikökningar upp till +2,0 procent jämfört med prestationsplanen. För trafikökningar mellan 2 och 10 procent får LFV behålla 30 procent av de ökade intäkterna. Resten ska betalas tillbaka till flygbolagen genom sänkta undervägsavgifter kommande år. För ökningarna över 10 procent får LFV inte några ökade intäkter.

RÖRELSEINTÄKTER

Rörelseintäkterna uppgår till 2 392 mkr (2 293).

Den fastställda undervägs- respektive terminalavgiften har sänkts med 5,7 respektive 4,8 procent för 2019 jämfört med 2018. Större uppbokning av okontrollerbara kostnader är tillsammans med prissänkningen de huvudsakliga fluktuationerna i undervägsavgifterna, +18 mkr, jämfört med föregående år.

Ersättning för lokal flygtrafiktjänst på statliga, militära samt kommunala och privata flygplatser är något över budget och 28 mkr högre jämfört med samma period föregående år, varav Försvarmakten står för en större del av ökningen. I kommersiella intäkter ingår ersättning från intressebolaget NUAC med 511 mkr (542). Motsvarande belopp återfinns under "Diverse externa kostnader", då LFV fram till och med augusti har köpt flygtrafikledning av NUAC och samtidigt fått ersättning för personal och utförda tjänster.

Övriga kommersiella intäkter och erhållna bidrag ligger sammantaget i nivå med 2018. Bidragsintäkter erhålls bland annat avseende arbete inom forskning och innovation, dels från Trafikverket och dels från EU.

Anslag uppgår till 68 mkr (11), vilket är i linje med budget. De är högre i år med anledning av utökade regeringsuppdrag för robust flygtrafiktjänst.

RÖRELSEKOSTNADER

Rörelsekostnaderna uppgår till 2 323 mkr (2 185). Av ökningen jämfört september 2018 avser 62 mkr externa driftskostnader såsom kostnader för konsulter,

utbildningskostnader, vidarefakturerade kostnader samt kostnader hänförliga till projekt inom robust flygtrafiktjänst. Utfallet är 13 mkr lägre än budget främst beroende på viss förskjutning i tid av aktiviteter och projekt jämfört med plan.

De högre personalkostnaderna om 61 mkr jämfört med föregående år förklaras av sedvanliga löneökningar och högre kostnader för sociala avgifter samt pensioner. Utfallet är 11 mkr högre än budget, vilket i sin helhet hänförs till högre pensionskostnader. Lönekostnaderna är lägre än budget främst på grund av att rekrytering inte kunnat ske i den omfattning som planerats och att bemanningsläget för operativ personal inte nått upp till planerade volymer. Flygledarutbildning är startat under året för att möta upp behoven.

Avskrivningarna är 15 mkr högre än föregående år, men 10 mkr lägre än budget till följd av förskjutning jämfört med plan av idrifttagande av investeringar.

FINANSIELLA POSTER

Räntekostnader uppgår till -50 mkr (-27) och hänförs främst till indexering och ränta på pensionskulden. Det låga ränteläget ger en relativt liten avkastning på LFVs likvida medel och ränteintäkterna är fortsatt låga.

RÄNTABILITET OCH SOLIDITET

Räntabiliteten på eget kapital efter skatt, mätt som 12-månaderstal, är 1 procent (neg.). Soliditeten uppgick vid periodens slut till 9 procent (10). Den låga soliditeten beror på en hög pensionskulda.

INVESTERINGAR

Investeringsutfallet uppgår totalt till 279 mkr (218). Ny prognos för året är 504 mkr. Detta är lägre än plan, 708 mkr, men innebär alltså en högre aktivitetsnivå i jämförelse med utfallet för helåret 2018, 324 mkr. Det är en ökad investeringstakt såväl för nyinvesteringar som för vidmakthållande och uppgraderingar, samt för investeringar inom ramen för anslagsverksamheten för att öka robustheten i flygtrafiktjänsten oavsett beredskapsläge. De senare ligger dock något efter plan med aktivitetsnivån väntas öka sista kvartalet och kommande år. LFVs program Robust Flygtrafiktjänst (RF) ska balansera det övergripande uppdraget att leverera en säker, effektiv och miljöanpassad flygtrafiktjänst med de totalförvarsrelaterade kraven som ställs på LFV. Anslag hänförligt till investeringar rörande RF erhålls och avräknas i takt med att avskrivningar sker.

PROGNOS 2019

Prognosen för helåret uppgår till -45 mkr, vilket är 40 mkr bättre än budget, men i linje med utfallet per 30 september. Det är motsvarande avvikelser i utfallet i tredje kvartalet som väntas bestå under sista kvartalet, även om det finns osäkerheter – framförallt inom projektverksamheten samt inneboende osäkerhet rörande nivån på luftfartsintäkter beroende på trafikutveckling samt pensionskostnader.

Effekten av aviserade räntesänkningar och förändringar i beräkningsgrunderna för pensionskulden på grund av ändringar i redovisningsregler från SPV/ESV förväntas dock påverka resultatet först år 2020. SPV kommer i november fatta beslut om 2020 års beräkningsgrunder.

Resultatet uppgår till en vinst om 31 mkr. Ackumulerat är resultatet 55 mkr bättre än budget och 54 mkr sämre än samma period föregående år.

RESULTATRÄKNING

Mkr	KONCERNEN				AFFÄRSVERKET	
	2019 jan–sept	2018 jan–sept	2019 Prognos jan–dec	2018 Utfall jan–dec	2019 jan–sept	2018 jan–sept
RÖRELSENS INTÄKTER						
Luftfartsintäkter	1 621	1 572	2 145	2 155	1 621	1 572
Kommersiella intäkter	604	625	628	858	605	617
Aktiverat arbete för egen räkning	31	27	43	35	31	27
Anslag	68	11	90	25	68	11
Övriga rörelseintäkter	68	59	90	83	68	59
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER	2 392	2 293	2 996	3 156	2 393	2 285
RÖRELSENS KOSTNADER						
Personalkostnader	-1 247	-1 186	-1 670	-1 636	-1 247	-1 186
Diverse externa kostnader	-946	-884	-1 143	-1 220	-957	-890
Avskrivningar	-130	-115	-174	-157	-130	-115
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER	-2 323	-2 185	-2 987	-3 013	-2 334	-2 191
Resultat från andelar i koncern- och intresseföretag	8	4	9	7	–	–
RÖRELSERESULTAT	77	112	18	150	59	94
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR						
Ränteintäkter	4	1	4	1	4	1
Räntekostnader och liknande resultatposter	-50	-27	-68	-146	-50	-27
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	31	85	-45	5	13	-68
Skatt/skattmotsvarighet på periodens resultat	-7	-18	9	-4	-4	-15
PERIODENS RESULTAT	24	68	-36	1	9	53

BALANSRÄKNING

Mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2019 30 sept	2018 30 sept	2019 30 sept	2018 30 sept
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	2 923	2 568	2 952	2 591
Omsättningstillgångar	6 382	6 195	6 279	6 121
SUMMA TILLGÅNGAR	9 305	8 763	9 231	8 712
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital	815	858	742	817
Avsättningar	7 438	6 865	7 437	6 865
Långfristiga skulder	414	410	414	410
Kortfristiga skulder	638	630	638	621
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	9 305	8 763	9 231	8 712

FINANSIERINGSANALYSER

Mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2019 jan–sept	2018 jan–sept	2019 jan–sept	2018 jan–sept
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	498	487	488	469
Förändringar i rörelsekapital	-93	-105	-91	-104
Investeringsverksamheten	-282	-222	-279	-218
Finansieringsverksamheten	-63	18	-63	18
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	60	178	54	165
Likvida medel vid årets början	5 626	5 322	5 534	5 263
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS SLUT	5 686	5 500	5 588	5 428

OPERATIV VERKSAMHET

FLYGTRAFIKTJÄNST

Sommaren 2019 innebar utmaningar för flygtrafikfiktjänsten men med god planering, engagerade medarbetare och en liten avmattning i trafiken har det fungerat bra.

När vi nu har sommaren och semesterperioderna bakom oss bedömer vi att LFV sannolikt även i år, trots ett utmanande bemanningsläge, kommer att uppfylla EU-målet för kapacitet.

Bemanningsunderskottet när det gäller flygledare bedöms vara bestående under en längre tid, även om det till viss del kan kompenseras med tillskott av utbildade flygledare med början år 2020. Etableringen av distansledd flygtrafikledning vid fyra Swedavia-flygplatser de kommande åren kommer också att förbättra kapaciteten.

Under året har det arbetats med överförandet av En route från NUAC. En första fas genomfördes enligt plan den 1 september. Arbetet avslutas under sista kvartalet i år och NUAC HB avvecklas.

Från den 2 januari 2020 kommer LFV och övriga flygtrafikfiktjänstleverantörer i Europa att ha ett nytt regelverk att förhålla sig till. I princip allt LFV gör inom flygtrafikfiktjänsten kommer att styras av EU-förordning 2017/373. I LFV pågår arbetet med att ta fram alla förutsättningar som krävs för ett införande i organisationen så att LFV arbetar enligt det nya regelverket från och med januari 2020.

FLYGSÄKERHET

LFV flygsäkerhet är hög och samtliga flygsäkerhetsmål uppnås även under tredje kvartalet. Händelser inom luftfarten klassas först preliminärt och efter utredning görs en definitiv klassning enligt europeisk standard. Tre händelser under sommaren bedömdes efter utredning och säkerhetsklassning som mindre allvarliga.

LFVs framgångsrika arbete med att minska ledtiderna i uppföljningen av driftavvikelser har fortsatt vilket resulterat i att dessa nu reducerats med över 95 procent de senaste tre åren.

MEDARBETARE

Ett stort antal rekryteringar pågår, i huvudsak till projektarbeten som Totalförsvaret och Robust flygtrafikfiktjänst. Rekryteringen av elever till flygledarutbildningen som börjar i februari 2020 avslutades i september. 32 elever kommer att erbjudas plats på utbildningen. Rekryteringskampanjen till flygledarutbildningen med start år 2021 inleddes i slutet av september.

INFRASTRUKTUREN UPPGRADERAS

LFV moderniserar kontinuerligt infrastrukturen för flyget. I höst sker det fjärde utbytet av radarstationer då Askersund radar stängdes den 23 september efter att ha varit i drift sedan 1996. Tidigare har radarstationerna i Landvetter, Umeå och Visby bytts ut.

LFVs radarstationer är flygets trotjänare som oftast är i kontinuerlig drift i över 20 år innan de byts ut.

LFV VISADE PÅ SMARTA LÖSNINGAR

LFV leder och driver utvecklingen inom automation och digitalisering på Örnsköldsvik Airport tillsammans med flera partners. Det handlar om självgående fordon för snöröjning, gräsklippning och friktionsmätning, drönare för kontroll av flygplatsområdet och teknik för övervakning av fordonsrörelser. Flygplatsen har förutsättningarna att bli en innovationshub som sträcker sig långt utanför luftfartens område.

I mitten av september visade LFV med partners upp smarta lösningar för effektiv flygplatsdrift på Testsite OER, som forskningsarenan kallas.

20

år eller mer är flygets trotjänare radarn oftast i drift innan den byts ut.

LFVS STYRELSE

Vi intygar att delårsrapporten ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Norrköping den 14 november 2019

Jan Olson, ordförande

Mats Helgesson

Johan Davidson

Ann Persson Grivas, GD

Ann-Christine Hvittfeldt

Ann-Marie Bredberg

Marie Hafström

Per Nilsson

Peter Lennartsson

Eva Andrén

LFV-KONCERNEN

Består av affärsverket, det helägda holdingbolaget LFV Holding AB, de av holdingbolaget helägda dotterföretagen LFV Aviation Consulting AB och LFVNorway AS samt intresseföretagen NUAC HB till 50 %, Saab Digital Air Traffic Solutions AB till 41 % och Entry Point North AB till 33 %.

LFV, Hospitalsgatan 30, 601 79 Norrköping • Tel: 011-19 20 00 • lf.v.se • lf.v@lf.v.se • org.nr: 202100-0795